

LIEBESHEIM, J. R

**Tillförlitliga anvisningar och råd för
giftaslystna unga män som önska sig en i
alla afseenden god, älskvärd och förständig
hustru / af J. R. Liebesheim**

Stockholm : P. A. Huldbergs bokförlagsaktieb.
1878

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> alla boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

Ex. A

Under
Ung
(Poi)

TILLFÖRLITLIGA
ANVISNINGAR OCH RÅD
 FÖR GIFTASLYSTNA
UNGA MÄN

SOM ÖNSKA SIG EN I ALLA AFSEENDEN GOD,
 ÄLSKVÄRD OCH FÖRSTÄNDIG HUSTRU.

AF

J. R. LIEBESHEIM.

ÖFVERSÄTTNING.

STOCKHOLM
 1878.

Pris: 30 öre.

Till salu i alla boklädor i riket.

Tillförlitliga anvisningar och råd för unga damer, som önska sig en i alla afseenden god, treflig och ordentlig man, af *J. B. Liebesheim*. 30 öre.

Kärlekens Barometer eller konsten att kyssa, imitation af *J. M. Sjernstolpe*, med vignett, 50 öre.

Kärlekens bok. En skrift af högsta intresse för alla ogifta herrar och damer, innehållande en mängd formulärer till kärleksbref, kärleksförklaringar o. s. v. 60 öre.

Kärlekens vägledare och lifvets lyckostjerna eller anvisning till att göra **lycka hos fruntimren**. En oundgänglig skatt för alla ynglingar, förälskad, förlofvade och gifta män, hvarigenom de kunna uppnå lifvets högsta goda och alla kvinnors kärlek; af *Don Juan*, f. d. förste kammarpage hos Drottning Isabella, 75 öre.

Konsten att inom kort tid **blifva en rik man**, af *L. Rotschildt*, 25 öre.

Fruentimrerna, sådana som de äro, eller Spegelbilder af det täcka könet, 60 öre.

Kärlekens hemligheter, dess uppkomst, väsende och kännetecken, äfvensom konsten att väcka och bibehålla kärlek; upplysningar och vinkar tillika med intressanta berättelser om anmärkta resultat, af *A. Engel*. 50 öre.

Illustrerade Spegelbilder ur Fruentimmerslivet eller Åtta af Damernas svaga sidor, blottade för sjuttiofem öre. Innehåll: 1. En symamsells hemlighet. 2. Soldaten i knipa. 3. Scen vid en bad-ort, eller Fruentimren äro aldrig nyfikna. 4. En lycklig äkta man. 5. En modern Paris. 6. Öfverraskande anspråkslöshet. 7. Uppehållsväder och vackra utsigter. 8. Underbart. Pris 75 öre.

TILLFÖRLITLIGA
ANVISNINGAR OCH RÅD
FÖR GIFTASLYSTNA
UNGA MÄN

SOM ÖNSKA SIG EN I ALLA AFSEENDEN GOD,
ÄLSKVÄRD OCH FÖRSTÄNDIG HUSTRU.

AF

J. R. LIEBESHEIM.

ÖFVERSÄTTNING.

STOCKHOLM
1878.

ELLER ÖFRIGT
ANVÄNINGAR OCH RÅD
FÖR GÖTTASTA
UNGA MÄN

SOM ÖNSKA SÖKA EN ALLMÄN BILDNING
I SÄLLSKAP OCH FÖRSTÄNDELSE

AV DEN FÖRSTA

UTGÅFFEN

STOCKHOLM

Inledning.

Grundpelaren för ett lyckligt lif är och förblifver under alla förhållanden ett lyckligt äktenskap: »Det är icke godt, att mannen är allena», står det i skriften, hvilken ord vi vörda som heliga stadgar; och den dagliga erfarenheten lemnar fullt upp med bevis för sanningen af denna utlåtelse. Både könssinnets naturliga drift och åtrån efter en lika med oss kännande själ fordra i lika mån sitt tillfredsställeande, och finna det endast och allenast i äktenskapet.

På samma gång äktenskapet tyglar den sinnliga lustans häftighet och underkastar den förnuftets välde, förlänar det oss ensamt en obemängd, ångerfri njutning, och i den älskande hustrun finner mannen den trognaste ledsagerskan på lifvets ofta så törnbeströdda bana.

Då vällustingen, hastande från blomma till blomma, endast finner en oupphörlig trängtan efter nya njutningar, men alls icke någon be-

låtenhet, samt, vid sin lefnads afton, bräcklig till både kropp och själ, står der ensam, hemfallen åt missmodets och ångrens demon, kastar deremot en ädel hustrus make, rask ännu i sena ålderdomen, med glädje blicken tillbaka på kärlekens blomstertid, känner sig föryngrad vid åsynen af sina snälla, hurtiga barn, och eger uti den, likasom han, åldriga makan en vän, sådan hon under andra förhållanden för ingen del står att finna.

Äktenskapet är och förblifver samhällets bästa grundval; det är ock äldre och varaktigare än alla andra fördrag och bolag. Ja, äktenskapet ha vi till följe af förnuftets maning och bud, och då ingen lycka är möjlig, hvilken ej är enlig med förnuftet, så är det ock ogörligt att utom äktenskapet finna den sanna sällheten.

Låtom oss, säger Julius Weber, följa den store Apostelens ord: »Bättre är gifta sig än brinna,» ja, bättre är, att, enligt uråldrigt bruk och sätt, släcka sin kärlekslåga, och vara glad, om det viktiga företaget lyckas. Således älska och gift dig. För rena själar gifves det icke något högre ord än »Bröllopsnatt»; den kan kallas lifvets dagjemning och dess himmels pol-

höjd. De, som endast njutit skambefläckade nätter och vanhelgar kärlekens Delphos, för dem är bröllopsnatten endast en natt som alla andra, men för de rene lyser den klart ända intill lifvets qväll.

En man utan hustru är lik ett hus utan tak, och en qvinna utan make är som en byggnad utan grund.

Under sjukdom, ålderdom, nöd och anfäktning framstå hustru och barn som de enda vänner, vår moder naturen gifvit oss, likasom det fruktbara vinträdet omkring ett boningshus och som oljogrenar kring bordet.

Men då nu utom äktenskapet en sann och verklig lycka ej är möjlig, huru kommer det då till, att olyckan så ofta eger rum till och med inom sjelfva äktenskapet?

Jo derföre, att äktenskapets egentliga ändamål, könsdriftens förnuftsensliga stäjfande, intimt befryndade sjäalars vinning, lemnats utan afseende, eller emedan, vid afslutandet af det heligaste bland alla förbund, än det skändligaste lättsinne, än den smutsigaste vinningslystnad, allena varit den afgörande driffjädern.

På valet af en maka

beror således äktenskapets välsignelse eller motsatsen.

Den, som ämnar binda sig för evigt, pröfve derföre, huruvida hjerta passar för hjerta.

Passionens häftighet utgör alls ingen borgen för kärlekans sanna verklighet. Tvärtom, den mäktigaste uppbrusning finner för det mesta, likasom den framhväsende åskstrålen, ett det hastigaste slut. Derföre, den som plötsligt ser sig upprörd och finner alla sina tankar fångslade af en enda bild, han må af all kraft kämpa efter lugn besinning, han pröfve huruvida hans kärlek endast är ett tillfälligt tycke för hans käreста, endast ett stegrande medel för sinnlig retelse, huruvida hans förtjusning blifvit tänd endast genom qvinnokönets kroppsliga behag eller uppkallats genom framstående, intagande sjäsegenskaper, ja, han pröfve, huruvida ungängets harmoni, det qvinliga väsen-

dets själfulla språk, eller måhända endast ögats smäktande blick, munnens förföriska leende har utfövat ett slags förtrollning.

Skönheten är visserligen både behaglig, re-
tande och imponerande, — ja, den har nog sitt
värde — men man må aldrig förgäta, att den
är af föga varaktighet, och att det derföre är
en ren dårskap, att endast för densamma upp-
offra sig.

Oskuldens första blomma är inom några ögon-
blick plockad, och en qvinnas förföriska behag
hålla icke en gång profvet af en barnsäng.

Den som, obekymrad om själen och hjertats
alla egenskaper, endast låter sig bländas af
yttre företeelsers tjusning, måste befara att in-
nan kort förlora det, hvarför han svärmat, och
att rätt snart finna sig ega vid sin sida en
hustru, som, genom karakterslöshet eller rent
af genom illvilja, redan efter ett flyktigt sin-
nesrus bereder honom en långvarig sorg.

Men lika litet som skönhetens behag eger
rätt att vid valet af en ledsagarinna genom
lifvet uttala det afgörande ordet, lika mycket
måste afseende göras på förefinnandet af den
egentliga älskvärldheten.

En skön kropp är icke alltid en boning för en skön själ, ja, vackra qvinnor äro till och med ofta nog representanter för de största passioner och svagheter, hvilket torde låta sig förnämligast förklaras genom det förklemmande, den bortskämning som vackra barn merendels få röna både af föräldrar, slägt, vänner och bekanta.

Sköna qvinnor äro för det mesta bortskämnda, ja, förderfvade genom den öfverdrifna hyllning, man alltjemt egnat dem, i medvetandet af de dem af naturen förunnade företräden uppföra de sig stolt och hersklystet; de äro fulla med egenkärlek och kapriser.

En ädel, ren och oskuldsfull själ gjuter ett förklarings sken, äfven öfver ett mindre fint och pryddigt formadt ansigte; godhet och mildhet förläna till och med åt grofva drag ett rörande uttryck, och på många af naturen just icke fint hvälfda läppar spelar ett leende af behag och värdighet.

Den sanna älskvärgheten betingas endast och allenast genom själens och karakterens företräden; den är ock icke beroende af ungdomens så hastigt vissnande behag, ja, den herskar i

viss mån öfver materien, den mildrar mängen hårdhet, som naturen å ett ansigte inpräglad, och själens inre skönhet gör sig då gällande.

Derföre är det ock verkligen händelsen, att mängen i början på behag ej särdeles rik qvinnorna längre fram blir allt vackrare, då deremot bländande företeelser hastigt förfalla, såsnart den första blomstringstiden är förbi.

Idet vi således sätta älskvärdheten framför skönheten, vilja vi dock ej påstå, att qvinnoverldens kroppsliga väsen alls icke bör tagas i betraktande.

En makas friska beskaffenhet förtjenar ett ganska öfvervägande afseende. En sjuklig hustru är oförmögen att, genom sitt understödjande, för mannen underlätta livets oundvikliga bördor. Lungsigtiga, tvinsjuka flickor blifva mödrar till barn, hvilka redan i födelsen bringa med sig till verlden fröet till en förtidig död.

Flickornas blomstringstid infaller mellan det 17:de och 20:de året. Vid denna ålder är deras växt, deras kroppsliga utbildning fulländad. Egentligen borde ingen man taga till äkta en flicka, som ej fyllt 19 år; undantagsvis må

hon dock vara ett par år yngre, men alldeles icke många år äldre, emedan qvinnokönet för det mesta uppblomstrar hastigare, men också fortare förvissnar.

Önskvärdt är, att mannens kropp måtte stå ett visst förhållande till qvinnans. Den qvinnliga gestaltens vekhet måste, genom föreningen med den manligas styrka, utan någon hjertkontrast höjas.

Hvad beträffar själens egenskaper på hvilka vi förklarar oss böra sätta det största värdet, så låter sig ett fulländadt ideal svårligen finnas, utan måste det för den väljande vara nog, om han blott finner vissa kardinaldygder, förutan hvilka någon äktenskapslycka ej låter tänka sig.

Hustrun må i allmänhet vara känslfull, men aldrig pjunkigt lättrörd. Blott hennes hjerta är varmt, skall hon nog vara innerligt fästad vid sin man, dela med honom både luft och ledt, och under alla förhållanden vara honom en trogen vän, men genom pjåkig känslighet blir hon lätt en plåga för den, hon skulle lyckliggöra. Sentimentala naturer stå under flygtig-

hetens och nyckernas välde; de äro ombytliga och opålitliga.

Ma qvinnan ega ett otvunget sätt. Visst kan koketteri tillfälligtvis förläna henne ett ökadt behag, men i längden kan det ej vara fördelaktigt. Endast sanningen eger bestånd, men koketteri och pryderi äro lögn.

Hustrun skall vara en verksam husmoder. Träffas hon af några oundvikliga obehag i äktenskapet, så skall hon visa mod och beslut-samhet, icke klaga och jamra sig, utan med kraftfull handling gripa sig an.

Hon bör vara af ett gladt men fromt sin-nelag.

En grubblande, melankolisk maka skall al-drig förmå att lifva sin man. Lika djupt som frivolitet och karaktersloshet måste sara och kränka en man, lika litet kan hufvudhangeri och alltings seende i svart göra lifvet behagligt. Endast sann glädtighet hos maken förmår att göra äfven mannen glad, och sann glädtighet gror helt viss i ett fromt sinne.

Med ett gladt lynne skall en hustru kunna utöfva de i ett hushåll ofta förekommande mö-dosamma pligterna och besegra svårigheter,

hvilka för en tungsint qvinna förefalla öfvervinneliga.

Med ett glädtigt sinne skall hon ock lyckas uppfostra sina barn, och med obetydliga medel göra lifvet trefligt, äfven under förhållanden, som skulle hafva bragt mången annan hustru till förtviflan; ty i svåra, hårda stunder länder henne det fromma sinnet till tröst, lugn och modig handling, så att hon icke misströstar, utan uthärdar, tildess lyckans sol åter uppgår.

En hustru bör ega ett klart förstånd, jemte de för hennes kall eforderliga kunskaperna. Hon vare nog bildad och upplyst, för att man må kunna med henne samtala om mensklighetens allmänna föremål, utan alla fördomar å hennes sida, dock må hon icke göra något handverk af litteraturen och icke vid tébordet lysa med lärda fraser.

Hustruns rike är hennes hus. Midt under sina barns larmande oljud bör hon finna sig lyckligare än å lysande baler och konserter. Inom den lilla krets, der hon, såsom moder och herskarinna, är den första, må hon, vid den tarfligaste måltid, trifvas bättre än på de största kalaser.

En hustru vare renlig och snygg. Renlighet i klädseln är för det mesta en den bästa borgen för sedernas renhet. Hustrun skall behaga mannen och för sina barn vara ett mönster af ordning, helst denna är en grundval för allt godt och skönt. Snyggheten står i nära samband med sparsamheten, och åstadkommer en trefnad, som intet slöseri någonsin skulle kunna frambringa.

Makan vare mild och saktmodig, men stark i fråga om ärbarhet och orubblig i sin sedliga tro.

Slutligen, alldenstund det företaget att sätta bo är förenadt med större eller mindre omkostnader, synes det ej allenast förlåtligt, utan till en viss grad nödigt, att taga den blifvande fästmöns yttre tillgångar i betraktande.

Brist på det nödvändigaste är ganska ofta en källa till husligt missmod och vantrefnad; men penningar äro dock i och för sig ej ett tillräckligt medel till grundläggande af äkten-skaplig lycka. Städsse måste personlighetens egentliga värde framför allt utgöra rättesnöret, och det är rådligare att afstå från hela äkten-skapet, än att endast för penningarnas skull

ingå ett i hvarje annat afseende olyckligt förbund.

Rika flickor blifva ofta de allrasämsta husmödrar, de äro ej sällan hersklystna och arg-sinta, emedan de pocka på sina penningar, eller ock äro de slösaktiga, emedan de för sina goda tillgångars skull hålla sig berättigade, att tillfredsställa alla sina infall och nycker, eller äro de tvärtom i högsta grad giriga, eller tröga och lata, och detta allt af den tyvärr alltför vanliga orsaken, att de rikas barn blifva sämre uppfostrade än de obemedlades.

Men fastän vi högligen rekommendera klokhet och försigtighet vid valet af en följeslagerska genom lifvet, så äro vi dock långt ifrån att gilla och tillråda en öfverspänd ängslighet och stränghet. Lika rådligt, vi anse, att en ung man icke förhastar sig, lika litet kunna vi dela den åsigten, att det är tids nog att gifta sig i den sena mannaåldern.

I yngre åren, sade Knigge, är man smidigare att bilda sig samt eftergifnare än i den mognare åldern. Kanter och hörn — vore de än så skarpa — afnötas och slipas lättare och fogas sig bättre efter hvarandra medan materien

ännu är mjuk. Man tar då sakerna ej så noga som sedermera sedan erfarenhet och alle handa öden gjort oss ända till vämjelse försigtiga samt inom oss väckt stora fordringar; när det kallnade förnuftet afväger allt så noga, när det högt beräknar hvarje, att vi så må säga, stöld på njutningarnas område, och kalkulerar huru få år man kanhända ännu torde ha att lefva, samt huru snål man bör vara på tid och sparsam på nöjen.

Om redan mellan unga makar tvistigheter lätteligen uppstå, så är ock försoningen desto lättare stiftad; vedervilja och vrede slå icke så djupa rötter, och när dertill kroppen har ett ord med i laget, blifver ofta den häftigaste träta åter bilagd genom en enda äktenskaplig omfamning. Härtill komma efterhand vanans magt, behofvet att lefva tillsammans, gemensamt intresse samt husliga göromål, hvilka icke lemna oss mycken tid öfrig till overksamhetens griller; vidare, glädje öfver barnen, delad omsorg i afseende på deras uppfostran och försörjning; hvilket allt, i stället att försvåra gifta ståndet, i de år, då ungdom, styrka och raskhet medverka, tvärtom mycket förljufva

detta ok, och förlänar mångfaldiga, omvexlande fröjder, hvilka genom deras delande med en maka blifva dubbelt ljufva.

Således afgjordt icke något uppskjutande till en senare ålder.

Den till åren komne fordrar mera för sig; han vill skörda, njuta och sjelf bli vårdad, men icke öfvertaga några nya bördor; karakteren har fått fasthet och vill ej mer låta forma om sig; dessutom ropa ej mer begären så högt på att tillfredsställas.

Endast få undantag torde här ega rum, och dessa endast bland de ädlaste menniskor, hvilka vid tilltagande ålder blifva mildare och mera öfverseende, och som, fullt öfvertygade om den mensklige naturens allmänna svaghet, fordra litet af sin nästa och äro gifmilda; men detta är alltid ett slags heroism, en uppoffring och här är ju fråga om ömsesidigt befordrande af hvarandras lycka; korteligen! jag skulle tillråda, att vid denna ålder gå långsammare tillväga vid valet af en hustru, ifall ett sådant råd ej vore öfverflödigt, då ju saken faller af sig sjelf. Men den som, ehuru kom-

men till mogna, manliga år, förhastar sig, han må fritt bära följderna af de dårskaper, hvar till ett ynglingshufvud på ett par mansskuldror förleder.

Om manuset med gymnasiet och
 om köstern af de

läroplanen är så god som den är, så kan den vid en ynglings utbildning som omfattas med sådant övningar. Den manliga karakterens handheter och skarpa blicker mildrade och från idealt läroplanens program föras del existerande sätter in i en skön verklighets riket, den omöjliga strategien ger vika för en mildare karaktär och man öfver skapelsen grundande försäkerhet bliver åter försont med världen och dess möjligheter.

Men som sådant manuset med gymnasiet är det bättre skadet, den har ett allmännat all bekänt förtäran af en annan och utmaning utan man skall dock komma långt i skapelselivet. En man som tänker och talat förklarar om hela gymnasiet förde väl knapast vara berättigad att göra anspråk på utmaning. Jag har påskat en sådant filosofisk förtäran, upp

Om umgänget med kvinnokönet och om konsten att behaga.

Ingenting är så egnadt att lägga sista handen vid en ynglings bildning, som umgängelsen med ädla kvinnor. Den manliga karakterens hårdheter och skärpa blifva mildrade, och från ideela fantomers regioner föres det exalterade sinnet in i en skön verklighets rike; den omätliga äregirigheten ger vika för en mildare känsla, och den öfver skapelsen grubblande forskaren blifver åter försont med verlden och dess motsägelser.

Den som aldrig umgåtts med kvinnor af det bättre slaget, den har ej allenast att beklaga förlusten af en sann, ren njutning, utan han skall ock ej komma långt i sällskapslifvet.

En man, som tänker och talar föraktligt om hela kvinnokönet, torde väl knappast vara berättigad att göra anspråk på aktning. »Jag har», påstår en åktad filosofisk författare, »upp-

levvat de lyckligaste stunder i kretsen af älskvärda fruntimmer, och om något godt hos mig finnes, om, oaktadt så många misräkningar på både människor och skickelser, ännu ej ett oåterkalleligt missmod, en afgjord fiendtlighet ur min själ utträngt hvarje skymt af välvilja, kärlek och tålmodighet, så har jag därför att tacka det milda inflytande, som detta umgänge haft på min karakter.

Mannen har ganska många och stora företräden framför qvinnokönet. Hos honom kommer det mindre an på en vacker gestalt och ett skönt ansigte för att behaga och väcka tycke; blott han vet att behörigen sköta sitt yttre, förstår att reglera sina manér och att värdigt föra sig, så bryter han sig en säker bana.

Det gifves ett sätt att umgås med fruntimmer, hvilket vi endast af dem sjelfva kunna lära oss, och den som ej förstår sig på detta sätt, skall, vore han än utrustad med alla inre och yttre företräden, aldrig lyckas behaga dem.

En liten anstrykning af qvinligt saktmod, men hvilket för ingen del må öfvergå till omanlig svaghet, — artigheter, hvilka ej få vara så

stora, så märkbara, att de väcka uppseende eller föranleda ett större återgåldande, men också ej så hemliga, att de alls icke beaktas eller rent af förbises — små, fina uppmärksamheter, för hvilka knappast låter sig tackas, och hvilka således ej gifva någon rättighet till vedergällning; hvilka synas vara utan allt anspråk, men likafullt blifva förstådda och likafullt tillräknade — ett slags ögonspråk, hvilket, vida skiljdt från det vanliga »dristiga kärleksblängandet», af ömma, finkänsliga hjertan uppfattas utan att de få klädas i ord — det alltjemt underlåtna tolkandet af vissa, hemliga känslor; ett fritt, trohjertligt umgänge, som aldrig får urarta till oblyg förtrolighet — stundom ett mildt svärmod, som ej får åtföljas af tråkighet, — en viss romantisk lyftning, som hvarken får närma sig till sliskighet eller äfventyrlighet — blygsamhet utan skygghet; oförskräckhet, mod och liflighet, utan något bråksamt uppträdande — kroppslig vighet och färdighet, angenäma talanger — i allt sådant bestå de allmänna konturerna af hvad som fördras för att ernå kvinnans ynnest.

Allvar och värdighet i uppträdandet, hvilket

dock aldrig må förefalla tvunget, utgöra det förnämsta och varaktigaste rekommendationsbrevet för en ung man. Häftiga gestikulationer, högljudda yttranden, oskickliga rörelser, oästetiska grimaser, komma alltid att illa upptagas.

Man bör inhemta kunskaper och derpå grunda eget omdöme, men aldrig föra det opåkalladt till torgs. Då man har skäl anse sig hafva rätt, bör man ej blindt frångå sin åsigt, utan vidhålla den, men också låta andras gälla hvad de kunna.

Aldrig låte man sig obetänksamt hänföras af entusiasm för någon person eller sak, än mindre må man hyckla en sådan hänryckning, blott för att följa modet åt. Dagens afgudar stupa lika så hastigt som de uppdukit, och deras beundrare och försvarare inse för sent med rysning, att de hafva gjort sig löjlige.

Man må för ingen del söka att i sällskaper lysa genom qvickheter. Det gynnsamma mottagandet af en första debyt eggjar lätt till nya försök; men dessa misslyckas mången gång *witzarna* blifva fadda, eller sårande, och bereda den, som gjort dem, ofta bitter ånger.

Aldrig bör man nedlåta sig till narraktig

rolighetsmakare i ett sällskap. Tokeriet kan visserligen vid vissa tillfällen vinna bifall, men Pajazzo'n sjelf blir ringaktad.

Man akte sig för uttalande af öfverdrifvet smicker. Lika litet som en bildad dam finner sig uppbygd af en rå och ohyfsad mans tal, lika litet lärer ock en sliskig smickrare behaga henne.

För hvarje person bör man hafva artiga och förbindliga ord att tillgå, men ej förnedra sig genom kryperi och hycklande. Alltid bör man betänka sig innan man talar, på det man ej må säga något, som man sedan, till hvad pris som helst skulle önska vara osagdt, och särskildt må man akta sig för omdömen om personer, som kunna råka stå i närmare förhållande till den familj, hvilken man för tillfället gästar.

Slutligen må man ej betyga sin hyllning för flera fruntimmer på en gång, på samma ställe och på samma sätt, ifall man är hugad att vinna enderas tycke eller företräde. Dammerna förlåta oss väl smärre otroheter, ja, man kan stundom derigenom stiga i deras smak; men i det ögonblick, då man pladdrar för dem någonting om känslor, måste man verkligen

känna hvad man säger, och känna det endast för dem. Så snart man på hvad qvinna som helst spenderar sitt ömhetsprat, är allt förbi; ty, hvad de än äro för oss, vilja de gerna vara det odeladt och ensamt.

I närmaste samband med uppförandet och såsom en fyllnad, en fulländning dertill, står:

Klädseln.

Fruentimren tycka om en snygg, väl vald, men ej fantastisk karl-klädsel, och märka lätt, med en enda blick, små felaktigheter och vårdslösheter i drägten.

I allmänhet må man väl följa det rådande modet, men ej förnedra sig till en lefvande mode-docka.

Skall man åtfölja en dam, så bör man lägga sig vinning om riktig elegans, helst damerna själfva känna sig smickrade af att konvojerars af en elegant herre.

När man visar sig i ett sällskap, är likaledes en vacker tolett oundgänglig.

Men elegansen måste dock alltid vara fotad på enkelhet; ty endast en smakfull enkelhet gör det intryck man af elegansen väntar sig. Ej må man med ringar öfverlasta sina fingrar, ej prunka med granna urkedjor, ej ständigt peta på orimligt stora bröstnålar; i klädedräg-

ten, såväl som i allmännet i umgänget, bör man undvika allt utmanande, och väl sörja för en värdefull, men ej för en prålig toilett; med ett ord, man bör hålla på det reela, icke på skenet.

En ung mans förnämsta ögnamärke vare riktadt på ett fint hvitt linne; om också klädet i rocken icke är så dyrbart, så måste dock skjorta och halsklädsel minst sagdt vara försvarliga.

Ingenting gör ett så vidrigt intryck som snuskigheten, och denna ger sig först tillkänna å lannesakerna öfver bröst samt kring hals och händer.

Slutligen får man aldrig skryta med sin klädsel; aldrig får man låta märka, att ett kläde eller tyg varit dyrt; ej heller må man låta påskina, som vore man mycket rädd om sina kläder; ty sådant förräder antingen öfverdrifven sparsamhet eller tanklöshet, eller bevisar det, att man vanligtvis ej brukar så dyra kläder och således ej är så välbergd, som man gerna ville inbilla andra,

Man söke att ej väsendtligen afvika från de en gång antagna moderna, men underlåta

äfvén, att söka sprida hvarje knappast uppkommande mod; äfvén må man bland de gångbara moderna alltid utvälja det, som bäst passar till ens växt eller ansigte, eller om hvilket man kan förutsätta en längre varaktighet. Äfvén bör man hellre sörja för en liten, elegant, än för en stor garderob, som ej motsvarar tids-smakens fordringar.

En ung man, som efterlefver dessa föreskrifter, kan med visshet hoppas tillvinna sig fruntimrens gunst och att dervid bibehållas; han behöfver ej frukta för, att han icke skall få en hustru, vid hvilkens sida man kan lefva lycklig.

Om ock ej naturen på honom slösat sina behag, bör han likväl icke misströsta. En rak hållning af en frisk kropp, ett öppet öga, en fri panna, en frisk, men manlig hy, äro tillräckliga såsom manlig skönhet, och älskvärd blir han redan blott och bart genom sitt sätt och sitt uppförande.

Om konsten att ingå bekantskaper.

Ehuru det kan tyckas, att det ej bör vara svårt för en man att bli bekant med hyggliga flickor, får man dock ofta höra den klagan: »Jag skulle gerna velat gifta mig, om jag bara kunnat få mig en passande fästmö.»

Att komma i bekantskap med borgaredöttrar torde väl innebära den minsta svårigheten.

Flickor af medelklassen besöka vanligtvis gerna offentliga dans- och förlustelse lokaler, teatrar o. s. v., åtföljda af sina föräldrar eller anhöriga. Då bör det väl för en ung man vara en lätt sak, att närma sig den, på hvilken han redan kastat sitt öga, eller i allmänhet att göra en bekantskap.

En bal erbjuder vanligen det bästa tillfället.

Den giftaslystne mannen bör bjuda upp den »utkorade» och söka, utan att visa efterhängsenhet, få bibehålla henne för hela aftonen. När flickans följeslagare göra min af att gå

hem, så bör han, i passande ordalag, erbjuda sitt sällskap, och anhålla, att man täcktes låta honom veta, när och hvar han kan få lyckan att åter med dem sammanträffa.

Har man på sådant sätt blifvit någorlunda bekant och har förhållandet stigit till den punkten, att man anser sig kunna vara förvissad om flickans böjelse, innan man ännu trädt fadren närmare, så låter sig en ökad bekantskap med honom bäst inledas derigenom, att man i affärsväg ingår i förbindelse med honom, antingen genom att hos honom beställa arbete eller köpa varor, att utan prut erlægga den fordrade betalning en och förklara sig fullt belåten med affären.

På denna väg kan man lätt komma vidare. Man söke att af den gamle herrn tillvinna sig ett fördelaktigt omdöme om sitt eget moraliska värde, om sin redbarhet i allt görande och låtande, och så snart man tror sig vara derom förvissad, bör man rycka fram med frieriet.

Vanligtvis äro mödrarne ännu lättare att vinna på sin sida. Den älskande dottren tager ju alltid sin tillflykt till modershjertat, och detta gör högst sällan några invändningar mot barnets val, såframt ej välgrundade betänkligheter förefinnas.

Ifall en ung man icke strax lyckas, så må han dock ej låta sig afskräckas.

Ej engång flickans i början visade köld eller ligkiltighet bör göra friaren försagd. Kärleken kan likaså väl blifva frukten af ett längre umgänge som af ett första sammanträffande. Den som är värdig att älskas, skall nog också få röna kärlek; ja, en småningom sig utvecklande böjelse är till och med att föredraga framför ett hastigt uppkommet tycke. En kärlek, som strax i första ögonblicket uppfammar till passion bortdunstar ofta lika hastigt, men känslor, som blott efter hand uppkomma, slockna ej så lätt, och öfvergå slutligen till innerlig och fast kärlek.

Svårare faller det sig, att kunna få göra bekantskap med döttrar ur högre klasser; ty dessa besöka vanligtvis ej några offentliga lokaler, utan endast slutna sällskaper. Men äfven till dessa kan en bildad ung man, så framt han går taktfullt tillväga, i våra dagar vinna tillträde.

Man söke få reda på, till hvilka personer flickans far eller mor sätter ett högre förtroende; bemödade sig, genom vänners och bekantas

tillhjälp, att få sammanträffa med dessa personer, och söke att, på ett eller annat sätt, sondera terrängen.

Teatrar, konserter, välgörenhets soiréer o. s. v. erbjuda också tillfällen att komma i beröring med döttrar ur högre stånd, eller ock söke man att genom loge-öppnare, vaktmästare och dylikt erhålla upplysningar och antydningar, som äro i stånd att medföra framgång.

Till och med på gator och promenader kan genom en skicklig taktik mången gång en bekantskap inledas. Små artighetstjänster, om de också i första ögonblicket afslås, kunna i alla fall erbjuda en anknytningsbas.

Man ställer till exempel ett åkdon till den af regn öfverraskade damens förfogande; man erbjuder sin tjänst i trängseln vid ingåendet till teatern eller vid utgåendet derifrån, o. s. v. Man låtsar ett misstag om rätta personen och tilltalar så den efterlängtade, ursäktar sig, då man naturligtvis ej af den förvånade blifvit igenkänd, på ett passande, artigt sätt, och säger sig finna den okända hafva en träffande likhet med den älskvärda bekanta, hvilken man trodde sig hafva träffat. Naturligtvis får dock

denna fingerade personlighet icke vara någon fästmö, utan en nära anhörig, såsom en kusin eller halfsyster, efter hvilket förhållande tilltalets beskaffenhet också måste vara inrättadt.

Väl skulle det kunna finnas hundratals andra råd, på hvilka man mer eller mindre skulle kunna lita; men som valet af medel ändå måste bero af ögonblicket, får det lof att förnämligast öfverlemnas åt friarens klokhet och skarp-sinne, att ändamålsenligast bete sig. Hufvudsakligen erfordras under alla förhållanden en viss dristighet, som dock måste vara vida skild ifrån egentlig djerfhet. Det heter annars, såsom man vet: »Lyckan står dem djerfvom bi!» — och huru vekt och ömt damerna än önska behandlas, så hata de ändå all feghet och värdera modet. Det första intrycket är väl icke afgörande, och behöfver ej heller vara det, men likväl stärker det, såframt det är gynnsamt, chanserna för en slutlig, lycklig framgång.

Om det särskilda umgänget med den älskade.

Om ock förälskade personer svärligen låta meddela sig några råd, alldenstund förståndet vanligen löper sin kos tillika med hjertat, så är dock skäl att här anmärka ett och annat, hvars iakttagande förnämligast torde böra anbefallas.

Den första kärleken åstadkommer ofantliga revolutioner i människans sinnesart och hela väsende. Den som sjelf aldrig älskat, kan ej göra sig något begrepp härom, och den som alltför ofta med sitt hjerta drifvit byte eller handel, har förlorat hågen för kärleken i dess bästa mening.

Kärleken, och isynnerhet den första, kastar ett utsägligt tjusningsskimmer öfver hela lifvet. Verlden rundtomkring oss försvinner, och ett paradiset uppblomstrar i vårt bröst. Alla vedervärdigheter kunna lätt uthärdas vid sidan af

ett älskadt väsende, och alla dittills i slummer liggande, förr ej ens anade själskrafter bryta fram, och i och för sig obetydliga njutningar förvandlas till berusande vällust.

Inom äktenskapet är svartsjukan ett förskräckligt ondt, som störer allt lugn, all frid; i kärleken deremot verkar densamma likt en krydda; ingenting är ljufvare än försoningens ögonblick efter små tvistigheter, och dylika scener tillknyta bandet ännu fastare. Men bäfva deremot för en kokett qvinnas svartsjuka, för en qvinnas hämd, hvars kärlek du försmått, eller för hvilken ditt hjerta icke mera slår, fastän hon ännu, vare sig af begärelse eller fåfänga, af förvetenhet eller egensinne, ännu trånar efter dig! Hon skall med ursinnigt raseri förfölja dig, och intet undseende å din sida, ingen eftergifvenhet, inga offentliga hedersbetygelser skola hjälpa dig, såframt hon ej fruktar dig.

Sann, trogen kärlek fröjdar sig i all stillhet åt den sälla njutningen; den skryter ej allenast aldrig med erhållna ynnestbevis, utan tillstår till och med knappast för sig sjelf, huru glad och lycklig den är. Kärlekens sällaste ögonblick

äro de, när man ännu ej med ord för hvar andra upptäckt sin känsla, fastän den visar sig i hvarje min, i hvarje blick. De sällaste fröjder äro de, hvilka man meddelar och mottager utan förutgången beräkning och pröfning. Känslans finhet tål ofta ej, att man ingår i förklaring öfver saker, hvilka helt och hållet förlora sitt höga värde, och hvilka anständigtvis, utan finkänslighetens sårande, icke mer kunna hvarken gifvas eller mottagas, så snart man derom yttrat sig. Man tilldelar stillatigande hvad man ej lärer vilja eller töras förunna, om det skall begäras, eller om det blifver märkbart, att det med uppsåt måste gifvas.

Vidare må man akta sig för förhastade äktenskapslöften. Under sinnenas berusning glömmar man lätt, huru tunga följer ett sådant steg kan hafva, huruledes, af alla förbindelser, man kan ingå, äktenskapet är den viktigaste, den heligaste, och, emedan den afslutas för hela lifvet, också är den vådligaste. Den unge mannen binder sig för evigt vid en varelse, hvilken inför det af lidelsen bländade ögat förefaller helt annorlunda, än för det, efter rusets öfvergång, åter till gällande kraft komma,

pröfvande förståndet, och han glömmet, att i och med en sådan förbindelse behofven, mödorna och bekymren betydligt ökas.

Om månget äktenskap hade blifvit uppskjutet några år, ja, ofta blott på månader, huru mycken nöd och jämmer, försakelse och ånger hade då kunnat undvikas!

Om slutligen förhållanden, öfvertygelser eller välgrundade betänkligheter älägga en, att upphäfva det ingångna kärleksförbundet, så bör man vara betänkt på, att ju förr dess hellre upplösa, men icke sönderslita det, och att, *efter* upphäfvandet, aldrig handla oädel. Ej må man missbruka bekännelser och bref, aldrig skryta med den ynnest, man åtnjutit, och lära, ifall man ej redan kan förgäta, att åtminstone tiga. Den som handlar indiskret mot en första flamma, nedlägger derigenom tillika i den följandes bröst ett tvifvel om redbarheten i tänkesätt. En man, som icke skyr att mer och mer smäda ett qvinnoväsende, hvars kärlek han förut sökt tillvinna sig, bevisar derigenom, att han var ovärdig denna kärlek, och må alls icke förundra sig öfver, om han, vid ett nytt friareförsök, får skörda endast förakt.

Huru man eger att skicka sig emot sin hustru.

Om också den äktenskapliga lyckan företrädesvis betingas genom valet af maka, så beror det dock mycket på mannens beteende mot hustrun, på hans uppförande såsom make och hufader, huruvida, oaktadt uppfyllandet af alla grundvilkor för ett gladt, förnöjdt lif, ett äktenskap kommer att utfalla gynsamt eller ogynsamt.

Redan som fästman och brudgum eger den unge mannen att taga en makes blifvande ståndpunkt i betraktande. Långt innan ringvexling sker, bör han göra sina öfvertygelser gällande, och ej utlofva något, hvilket han, som äkta man, ej eger förmåga eller vilja att hålla.

Ej må han, under smekmånaden, låta qvinnas öfvervälde utveckla sig, så att han sedermera skall nödgas med våld sätta sig deremot.

I början, då maken ännu är helt och hål-

let undergifven, skall hon säkert låta leda sig genom blotta milda uppmaningar och tillrättavisningar, men sedermera, sedan hjertat blifvit kallare, skall äfven ett skarpare ord icke mer utöfva en sådan trollmakt. Mannen vare sig ständigt lik i sina grundåsigter, i hela sitt väsende; ej må han i dag begära, hvad han i går förkastade, och ej i morgon afstå från hvad han i dag fordrar. Makens vacklande karakter utgör första anledningen till förvirrande af hustruns både principer och vilja, hans obeslutsamhet leder maken till medvetenhet om sin egen vilja och lockar henne att pröfva den samma. Vigtig är den omsorg, som gift folk måste använda, på det att, fastän de äro nödsakade att ständigt se hvarandra och ge akt på hvarandras små nycker, svagheter och fel, likväl ingen liknöjdhet, köld och ledsnad må inträda. Förställning och nyckleri kunna ej gagna, utan påskynda endast olyckan. Ett visst aktgifvande på sig sjelf, ett undanrödjande och aflägsnande af allt det, som vore egadt att orsaka ett vidrigt intryck, måste dock på det varmaste rekommenderas.

I detta afseende må mannen föregå med ett

godt exempel, och fastän han vet, att hustrun nu helt och hållet tillhör honom, bör han dock skicka sig så, som vore det ännu alltjemt fråga om, att tillvinna sig hennes kärlek. Oaktadt all förtrolighet får icke någon omildhet, ingen ohöflighet ega rum. Utan att blifva främmande för hvarandra, må man laga så, att man icke, genom ofta återkommande samtal öfver samma ämne, väcker tråkighet. Embetsgöromål utomhus äro det bästa medlet till förekommande af ledsnad. Den efter längre tid hemkommande mannen helsas merendels af den längtande hustrun med förtjusning. De lediga qvällstunderna förflyta vänskapligt under samspråk, förslagers uppgörande och andra aftal.

Aldrig bör man visa sig för sin hustru i en smutsig, vämjelig klädsel, ej heller förfalle man af vårdslöshet i pöbelaktiga manér.

Mannen må uppfylla sin pligt, men aldrig skryta med sina kunskaper, sina tankefoster, sin diktan och traktan, och han behöfver det icke, ty förtjenar han verkligen aktning, så skall den nog af sig sjelf falla honom till.

En gift mans fulla förtroende för en bra hustru är det bästa skyddsmedlet för hennes

dygd, då deremot tvifvel sårar hjertat och afvänder det; ja, svartsjuka är ofta den första anledningen till synd.

Gent emot en svartsjuk qvinna må mannen fortfara, att samvetsgrannt uppfylla sina pligter, utan att vidare söka rättfärdiga sig, han söke ock bemästra sin inre förtrytelse. En viss ärbarhet, värdighet och höghet hos mannen skall, äfven på en mera hetlefrad maka, ej förfela sin verkan att småningom tillrättaföra den felande.

I umgänget med främmande damer vare mannen ej öfverdrifvet återhållsam, men också icke oförsigtig. Det gifves koketta fruntimmer, hvilka blott derföre så ifrigt åtrå en gift mans gunst, att de vilja frammana hans hustrus afund och förstöra äktenskapets lycka.

Mannen bör, i sin hustrus närvaro, aldrig förneka, att den eller den damen synes honom vara en trefflig menniska. Öppenhet är bästa skyddsmedlet mot misstanken. Men lika litet bör han ock uppenbart berömma vissa företräden hos en annan qvinna. Han bör helst lemna sin hustru en viss frihet i umgänget med an-

40 HURU MAN EGER ATT SKICKA SIG EMOT SIN HUSTRU.
dra karlar, ty på hederskänslan kan man vida
bättre bygga än på tvånget.

En make får ej skämma bort sin hustru genom alltför täta nöjen, men också icke neka henne en nödvändig förströelse, och icke utan skäl stänga sina dörrar för hennes släktingar. Är hon en god qvinna, så skall hon, ju lyckligare hon känner sig, desto högre värdera sin man, idet hon i honom erkänner upphofvet till denna lycka; men hennes hjerta kommer säkert att vända sig ifrån honom, om hon nödgas anse honom såsom en förstörare af all oskyldig glädje och som en fiende till alla de personer, på hvilka hon förut satte ett större eller mindre värde. En ömt älskande hustru vore färdig att taga sin mans parti till och med mot sina egna föräldrar, men den hatande maken lemnar honom till pris åt hvilken obekant som helst.

Till salu uti alla bokläder i riket:

Kyssarnas Bok. Teoretiska och praktiska studier i det »muntliga förfarandet». Med illustrationer af *G. Sundblad*, 75 öre.

Qvinnans bestämmelse och hennes förhållande såsom älskarinna, fästmö, brud, maka och moder, jemte lefnadsreglor för hennes enskildta och allmänna umgängslif; efter de utmärktaste författare och författarinnor, till utbildning och förädling af qvinnosjälar och qvinnohjertan, samlade och utgifne af *Seidler*, elfte upplagan öfversatt; häftad 1: 50. bunden 2 kr.

Konsten, icke allenast att förvärfva sig hvarje flickas kärlek, utan äfven att vinna en rik och dygdig maka, 30 öre.

Den stora hemligheten ej blott att förvärfva sig hvarje mans kärlek, utan äfven att inom fyra veckor blifva en lycklig maka, 30 öre.

Qvinnan i sin rätta prydnad, en fysiologisk, psykologisk och estetisk behandling för det täcka könet af *D:r Laves*, med illustrationer, 1: 50.

På hvad sätt kan en god äkta man tämja sin elaka hustru? 30 öre.

Rådgifvare för ynglingar och män, som vilja göra lycka hos

Det täcka könet

jemte åtskilliga formulär till **Kärleksbref och giftermålsanbud**. En veldserfaren mans efterlemnade anteckningar, sammanfattade och meddelade af *A. Eberhard*, Professor. Sjunde upplagan öfversatt (224 sidor).

Hvarje yngling uti känslans dager

Lågar mäktigt för sitt ideal,

Och hvar mö så tjusande och fager,

Tärs af kärleks ljufvigt bittra qual.

Låt dem begge få tillsammans brinna,

Slutna mun mot mun och bröst mot bröst.

Och den sällhet hos hvarandra finna,

Som den följer in i lifvets höst!

Till salu uti alla bokläder i riket:

Från skogen och sjön. Anekdoter, Äfventyr, och Historier, berättelser af och om svenske Jägare och Fiskare, till trefnad under raststunderna återberättade och utgifne af förf. till »Den praktiske Insjöfiskaren,» »Skrattar bäst som skratta sist» m. fl. 90 öre.

På scenen och ifrån salongen! eller hvad Onkel Blasius sett med obehägnadt öga under 40 år. Okritisk berättelse af Netob. 75 öre.

Frågar du, så svarar jag, 500 skämtsamma frågor och svar sammanskrifne af Netob.

Jorden rundt på 80 dagar, groteska pennritningar, urklippta af Fergus under resan. 1 kr.

Sa' han och sa' hon. Ordstäfsbok, innehållande omkring 1,100 Ordstäf; 75 öre.

Grinolle, Pratmakaren och Nya Pratomakaren; komiska kalendrår, å 1 krona.

Driftkuku, Muntrations-kalender för 1878. Med många gubbar, 1 krona.

Tillfällighets-talaren; 150 Gratulationer och Tal vid skålar å födelse- och namnsdagar samt vid förlofningar, lysningar, bröllop, barndop, silfver- och guldröllop, kalaser, bortresa och återkomst m. fl. tillfällen af *B. U. Pettersson*, förf. till »Den Svenske Handsekreteraren», 1: 50.

700 Svenska Sångstycken af Axel I. Ståhl, bunden 1: 50; klotband 1: 75.

Denna är den fullständigaste och billigaste sångbok som utkommit hos oss.

Sällskaps-spel. *Jorden rundt på 80 dagar*, 1 krona. *Svenskt Historiskt Sällskapsspel*, upptagande 100 Historiska orter som äro af intresse för svenskar, 1 krona. *Vänskapskedjan*, 40 öre. *Ormspelet*, ett gammalt bekant sällskapsspel, 50 öre. *Ett hundra Konversationskort*, i frågor och svar, underhållsamt tidsfördrif i sällskaper, 1 krona. **Svar på tal**, 100 Konversationskort till tidsfördrif i sällskaper, 1 krona.

www.books2ebooks.eu